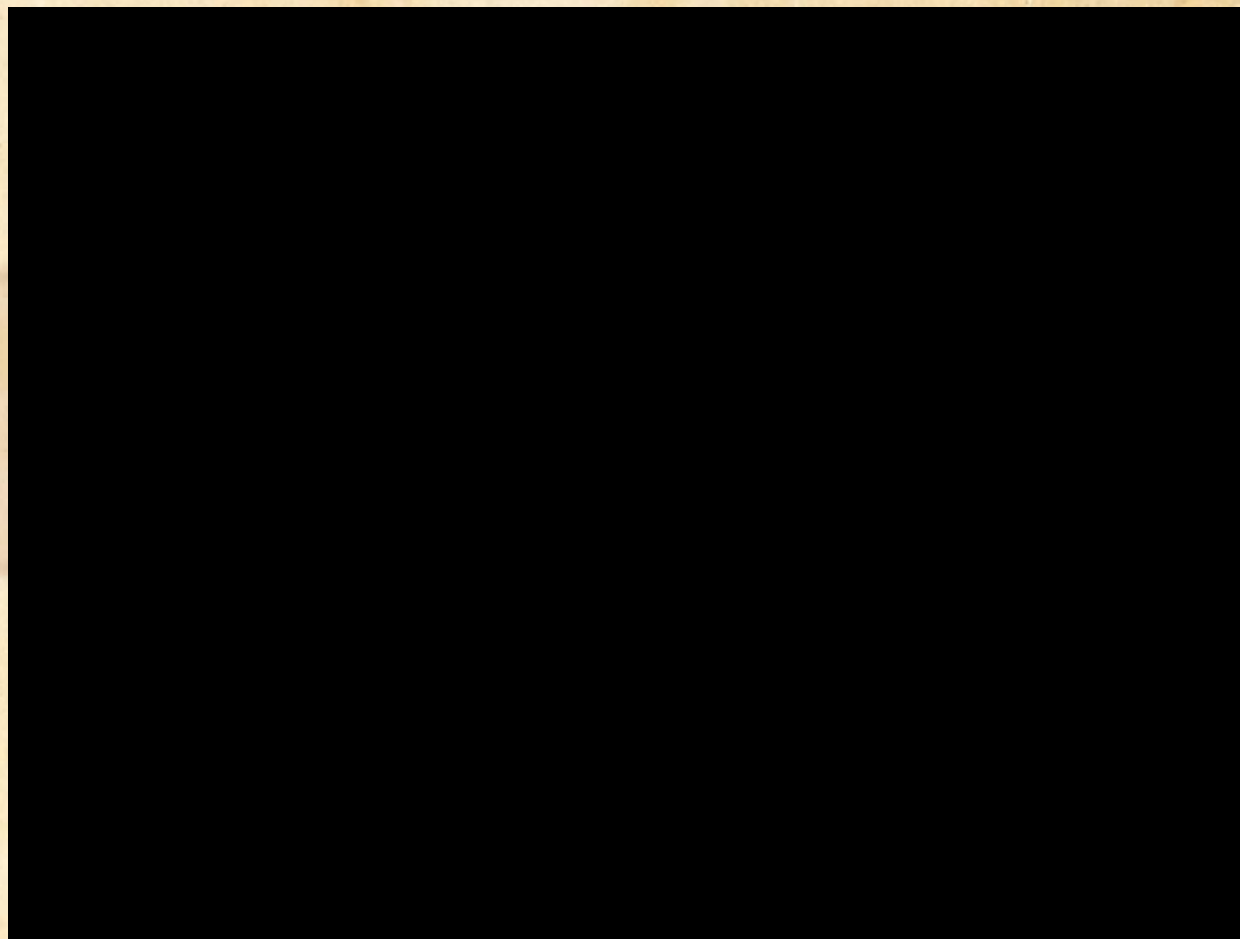

Свети Сава – Дан духовности

Химна Светом Сави, Дајана Симић 7. разред

Биографија Светог Саве

Свети Сава (1174. или 1175—27. јануара 1236. г.) је био српски принц, монах, игуман манастира Студенице, књижевник, дипломата и први архиепископ аутокефалне Српске православне цркве.

Рођен је као **Растко Немањић**, најмлађи син великог жупана Стефана Немање и брат краљева Вукана и Стефана Првовенчаног.

Као младић добио је од оца **Захумље** на управу. Међутим, Растко је побегао на Свету гору и замонашио се у руском манастиру Св. Пантелејмона, где је добио име Сава. Касније је са својим оцем, који се у међувремену замонашио и добио име Симеон, подигао манастир **Хиландар**, први и једини српски манастир на Светој гори.

Сава је 1197. године кренуо у Цариград да од цара Алексија III Анђела тражи дозволу за подизање српског манастира на Светој гори. Вратио се са дозволом следеће године. Манастир је основан на месту старог и полуразрушеног грчког манастира Хеландариона. Сава је учествовао у састављању оснивачке повеље Хиландара коју је издао његов отац. Доментијан наводи да је Сава, боравећи у Цариграду, посетио манастир Богородице Евергетиде, одакле је 1199. узео један примерак манастирског типика и дао да се преведе на старословенски, који је после, у делимично измењеном облику, постао типик Хиландара, а касније и Студенице.

Теодора Настасијевић, ученица 6. разреда

Свети Сава

Сава је дете од главе до пета
звао се краљко-Немањин Вако
Хтео је да учи, да зна, да зна
свије, али никоме било није
није.

Зашто је ушао у свету зору
на свету зору

У свом манастиру
писао је књиге, мисли, мисли.

Зашто је мислио, учена глава,
Свети Сава.

После смрти Стефана Немање у Србији је убрзо дошло до борбе за власт између Савине браће. Због тога се он вратио у Србију, како би зауставио рат. Пренео је мошти Светог Симеона из Хиландара у Студеницу и над очевим моштима **измирио завађену браћу.**

Истовремено се бавио **просветитељским радом**, настојећи приближити својим сународницима основе верске и световне поуке, крунисао у Жичи свог брата Стефана Немањића за српског краља **1217. г.** а затим се вратио на Свету гору.

У то време српска црква није била самостална, већ је била подређена Охридској архиепископији и имала је само три епископије (Рашку, Липљанску и Призренску) у којима су владике били Грци. Сава одлази у Никеју (јер су Цариград тада држали Латини) код васељенског патријарха **Манојла Сарантена** и византијског цара **Теодора Ласкариса**, тражећи аутокефалност српске цркве.

Шестог децембра 1219. године Рашка епископија постаје архиепископија, а **Сава први српски архиепископ.**

Јована Марковић, ученица 6. разреда

МАНАСТИР ЖИЧА

Катарина Глишић, 7. разред

Сава потом у Солуну, у манастиру Филокал, завршава састављање **Номоканона**, зборник црквених и грађанских прописа, и објављује га као **Законоправило**. По повратку у Рашку оснива осам нових епископија (Зетску, Хвостанску, Хумску, Топличку, Будимљанску, Дабарску и Моравичку), међу којима и Жичку, која постаје седиште нове српске архиепископије. Сви новопостављени епископи добијају по један препис Законоправила.. Остао је **архиепископ** све **до 1233**, да би га потом заменио његов ученик Арсеније.

Више пута је путовао у Палестину. По повратку са ходочашћа у Јерусалим, пролазио је кроз Бугарску. Ту је преминуо **14. јануара 1236**. и био сахрањен у тадашњој бугарској престоници **Трнову**. Његов синовац, српски краљ Владислав, иначе зет бугарског цара Асена, после годину дана је пренео његове мошти из Трнова у **манастир Милешеву**.

Мошти Светог Саве су биле у Милешеви, све док их **Синан-паша** није одатле отео, однео у Београд и **спалио их** на брду Врачар **1594. г.** После ослобођења од Турака на Врачару је подигнут **храм посвећен Светом Сави**, у знак сећања и захвалности за све оно што је Свети Сава урадио за свој народ и цркву.

Српска православна црква празнује Саву као светитеља 27. јануара по грегоријанском, односно 14. јануара по јулијанском календару. Празник Светог Саве, Савиндан, обележава се као школска слава у свим школама у Србији и Републици Српској.

Кристина Марковић, ученица 6. разреда

Теодора Глигоријевић 2. разред

Јана Несторовић 1. разред

Свети Сава као светац

Светитељи су људи који су својим животом и делом стекли своје место у Царству Божијем и зато их Црква истиче да буду пример и узор другим људима. Живот и дело светитеља испуњено је врлинама. Врлине су добре особине које неко поседује и које служе на добро и корист другим људима. Светитељи су више живели за друге него за себе и зато су и стекли поштовање народа. Поштовање народа је основни и први корак да би неко био проглашен за светитеља.

Ни један народ није тако ценио, волео и поштовао своје владаре као што су Срби волели и поштовали Немањиће. У неколико генерација познато је више од шездесет личности од којих је деветнаест проглашено за светитеље.

СВЕТУ
САВА

Дајана Симић, 7. разред

СВ.

Сава

Михаило Веселиновић, 8. разред

Већ у другој генерацији ове велике и благородне породице родио се Растко, будући Свети Сава. Човек који је ову земљу и народ испунио душом и смислом. Дело Светога Саве толико је велико да се не може описати једном речју, па је он у црквенонародном предању називан учитељем, просветитељем и равноапостолним.

Иако је рођен у владарској породици, у земљи која је постајала све моћнија и богатија, Растко је веома рано схватио да су власт, моћ и богатство ништавни и пролазни и да човек треба свој живот да посвети вишим вредностима.

Ненад Лазаревић, 8. разред

Анђела Вујчић, 8. разред

Од најраније младости привлачиле су га књиге, ученост и мудрост. Једног дана у сусрету са светогорским монасима схватио је да је то прави живот за њега. Одлучио је да остави све и да се посвети таквом животу. Његова жеља била је толико јака да није могло ништа да га заустави. Отишао је на Свету Гору и замонашио се у руском манастиру. Растко је постао монах Сава. Темелј је постављен, али пре него што се посвети изградњи Цркве, државе и народа прво треба да изгради себе. Зато се Сава посветио посту, молитви, проучавању богословља и богослужења.

Сава је свој монашки подвиг започео у грчком манастиру Ватопеду. Ту му се касније придружио и његов отац Стефан Немања, сада монах Симеон. Међутим, њима двојици није дато да буду обични монаси послушници, већ да буду створитељи и градитељи. Подстакнути благодаћу Божијом дошли су на идеју да саграде манастир за Србе.

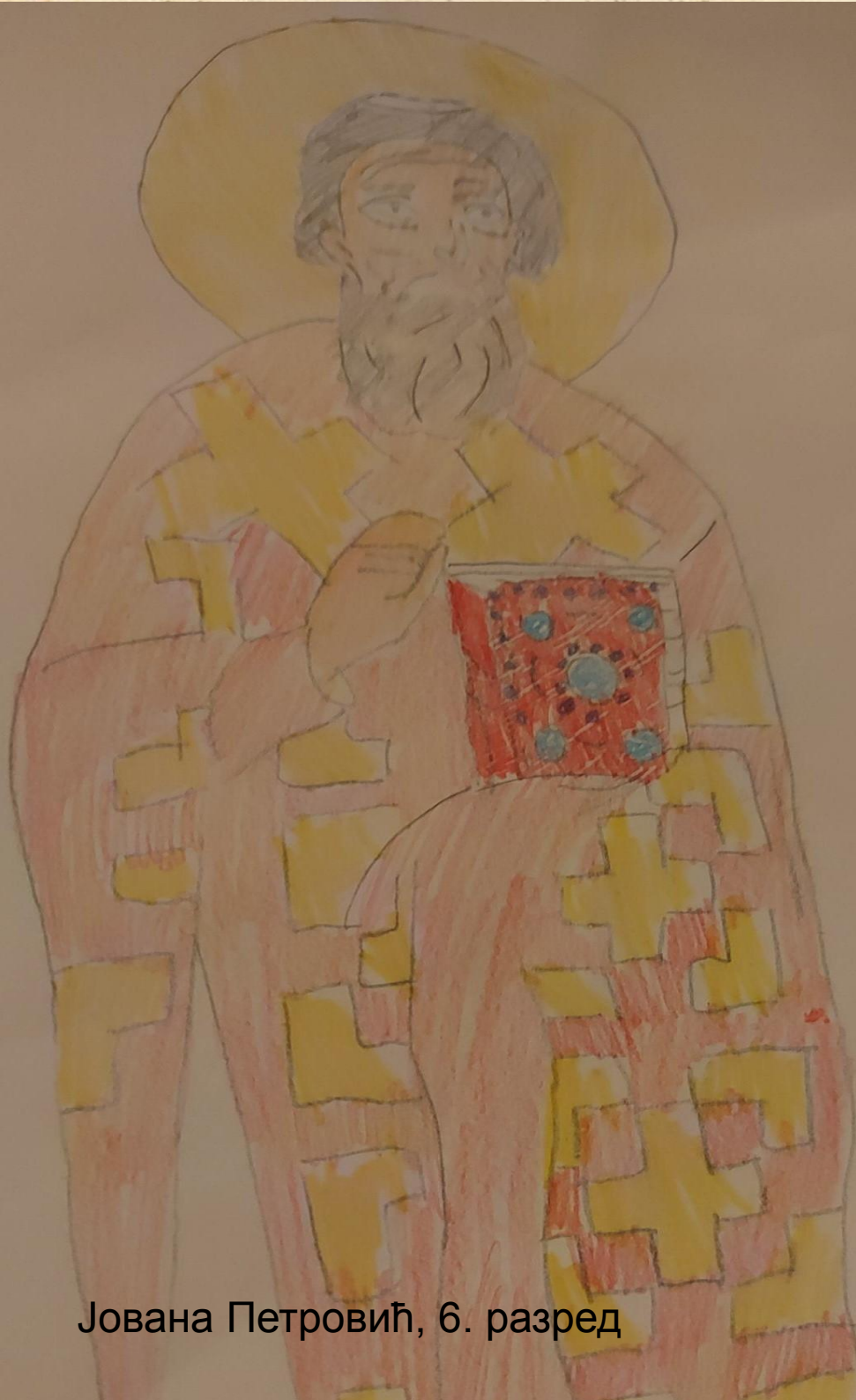
Андрија Радосављевић, 5. разред

Од византијског цара под чијом је управом била Света Гора добили су опустели и разрушени манастир Хиландар. Вредни и способни подигли су разрушени манастир, саградили нови храм за богослужење и конаке за смештај монаха. У манастиру Хиландару Свети Сава је саградио прву болницу 1191. године, а 1208. године у манастиру Студеници.

Прва жеља Светог Саве била је да се посвети изграђивању себе по лику Христовом. Међутим, како нас учи Свето Писмо да се не пали светиљка да би се сакрила него да би обасјавала друге и показивала им пут, тако је Сава морао да се посвети просвећивању народа, уређењу државе и дипломатији.

До Светог Саве наша Црква била је део охридске архиепископије, епископи и свештеници су били Грци, а народ често није био задовољан њиховим радом. Својом дипломатијом Свети Сава је издејствовао самосталност за српску Цркву и изабран је за њеног првог архиепископа.

Јована Петровић, 6. разред

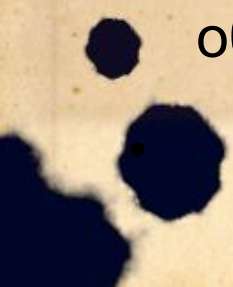

Теодора Настасијевић, 6. разред

Уређујући Цркву уређивао је и државу. У сарадњи са својим братом великим жупаном Стефаном. Стефан је обезбеђивао средства, а Сава је уређивао богослужење, црквени живот, доносио законе. У манастиру Жичи, који су заједно изградили архиепископ Сава је крунисао за краља свог брата Стефана.

Свети Сава је по данашњем календару 27. јануара 1236. године преминуо у Трнову у Бугарској. Била је недеља и припремао се да служи Литургију. Тако Бог и овим чином смрти у велики дан Господњи, недељу, даје знак и објављује да је позвао великог човека и светитеља.

Лазар Несторовић, 6. разред

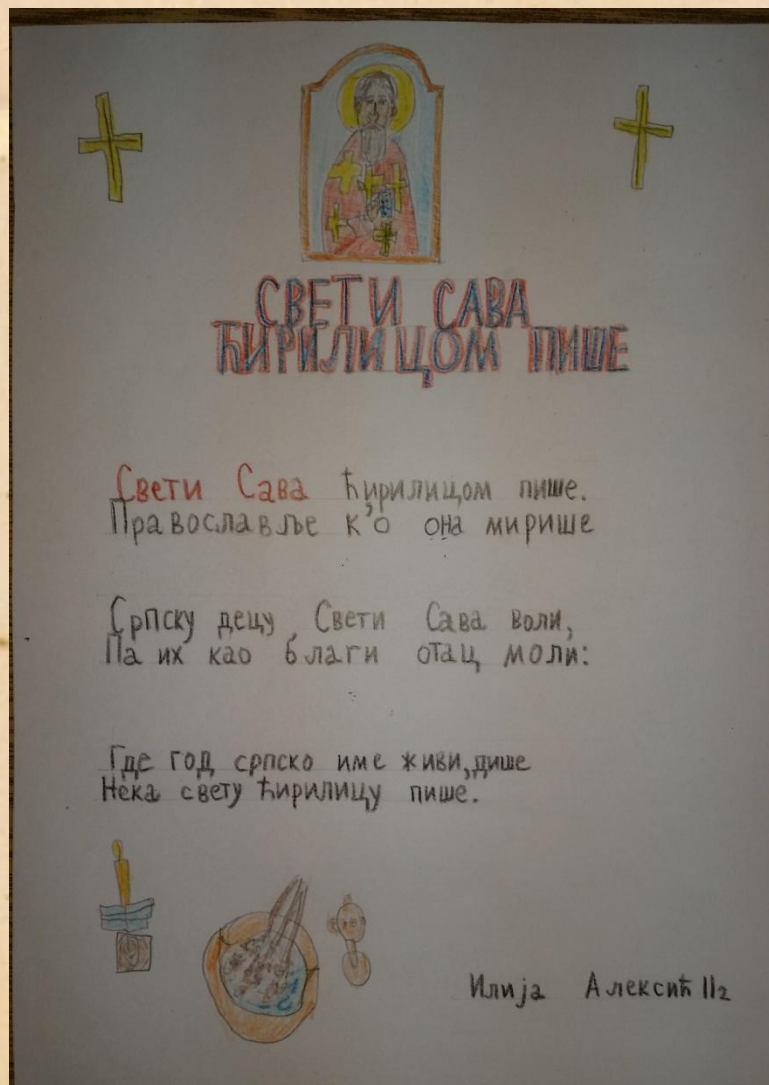

Нашег Светог Саву поштују и други народи. Бугари, у чијој се земљи упокојио. Грци у чијој је земљи духовно стасао на Светој Гори. Руси у чијем Светогорском манастиру се замонашио. У Јерусалиму су имали прилику да их посети и да чују његове мудре речи. У Палестини Свети Сава је развио своје идеје о подвижничком животу.

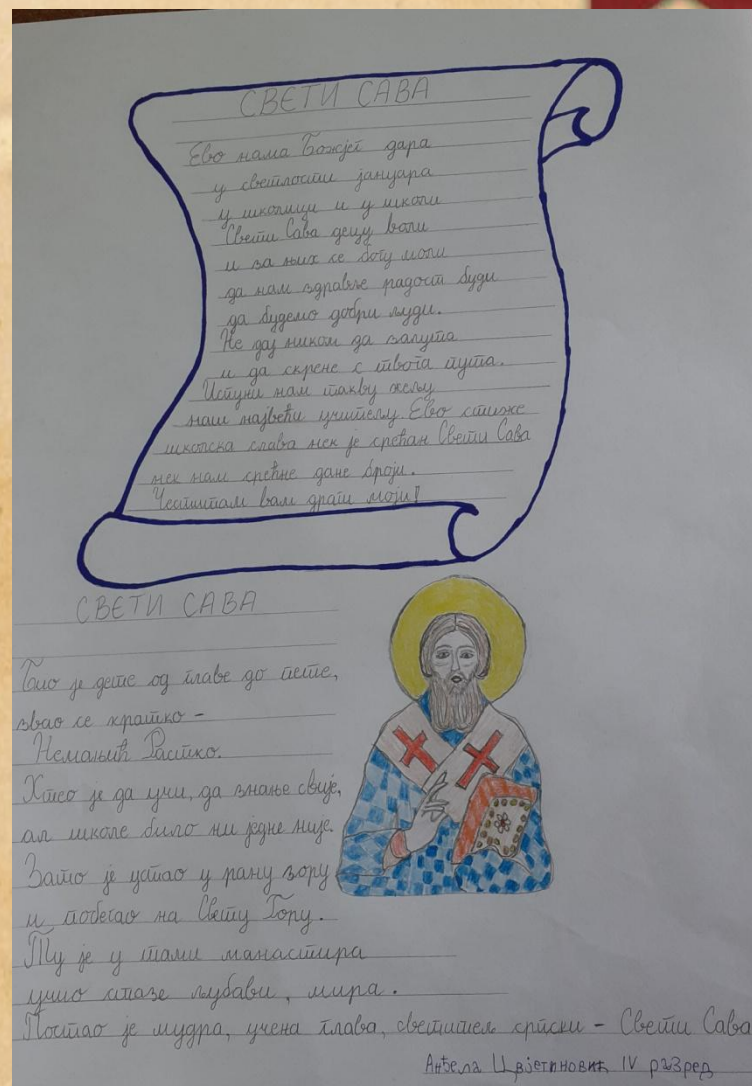
Чак и у ово модерно време наш верни и побожни народ који се селио у друге земље оснивао је Цркве које је посветио Светом Сави, да би сачувао своју веру и да би своју децу васпитао у духу православља. Тако да и у Америци, Енглеској, Француској и Немачкој постоји светосавска Црква. Наш народ се и тамо моли Светом Сави и пева песме и химне у његову част.

Вероучитељ Дејан Матић

Илија Алексић 2. разред

Анђела Цвјетиновић 4. разред

Легенде о Светом Сави

Свети Сава и маја

Ходао Свети Сава по свијету, па ће га затекне мрак ту сврати и коначи, па сутри дан Бог и пут. Тако једно вече дође у једну сеоску кућу и затече мају ће узаврије млијеко. Свети Саво је запита: "Али волиш што наври, али што намузеш?" - "Богме волим што намузем," одговори маја. А Свети Саво прекрсти и рече: "Тако нека и буде!" Зато се млијеко, кад узаври, враћа опет на стару мјеру; а да је рекла да воли што наври, било би га колико год се дигне у суду.

Свети Сава гради прозоре

Пође једном Свети Сава да учи народ побожности и вјери. Идући по свијету наиђе на људе гдје са четири вола уносе свјетлост у кућу. Он их запита: "Шта радите то браћо?"- "Ево начинисмо има три дана кућу, па никако се у собама не види".- "Три дана са ова четири вола уносимо свјетлост, па свеједнако. До пред врата се види, а кад у кућу мрак". Свети Сава се помоли Богу те им рече: "Е, људи божји, треба начинити прозоре, – ево овако." Па им онда начини прозоре, а они му се много захвале.

Свети Сава и Свети Тома

Свети Тома је био дрводеља. Ишао је у печалбу и зарадио пун џак пара. На путу га срео Свети Сава, па га упитао: "Шта то носиш, Томо?" -"Ивер носим, господине," одговори Свети Тома. "Дељао сам у једном селу, па сад носим децу да огрејем". "Кад ти је то ивер – онда и од сада и до века нека ти буде само ивер и ништа друго," рекне Свети Сава, а Томин новац се одмах претвори у ивер. Од тога доба не могу занатлије да сачувају паре, јер их је проклео Свети Сава.

Свети Сава у просјацима

Преобуче се Свети Сава у просјачко одијело па пође по свијету да окуша људе. Тако дође једном просјаку, који није имао нигђе ништа, под драгим Богом, него је био сав у живој рани, гђе су се били и црви закотили. Кад га Свети Саво замоли да му што удијели, просјак му рече: "Ја ти немам ништа дати до ових црва", па се маши руком, те извади из ране пуну шаку црва и даде просјаку Сави, јер је знао да не ваља просјака одбити. Свети Сава прими црве, који се у његовој руци претворише у жуте дукате. Он их врати болесном просјаку, па се за њ помоли Богу и и спасе га муке и невоље.

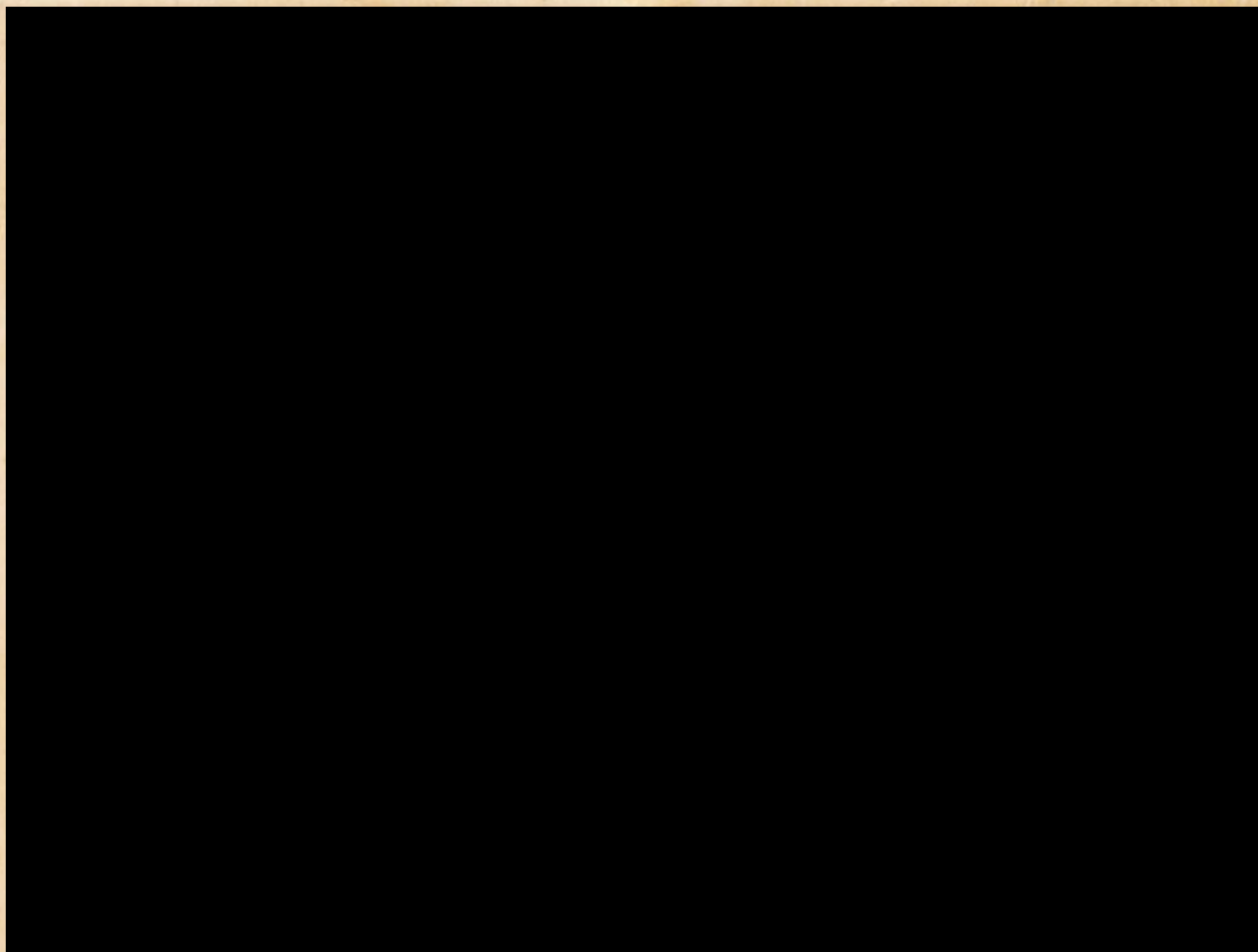

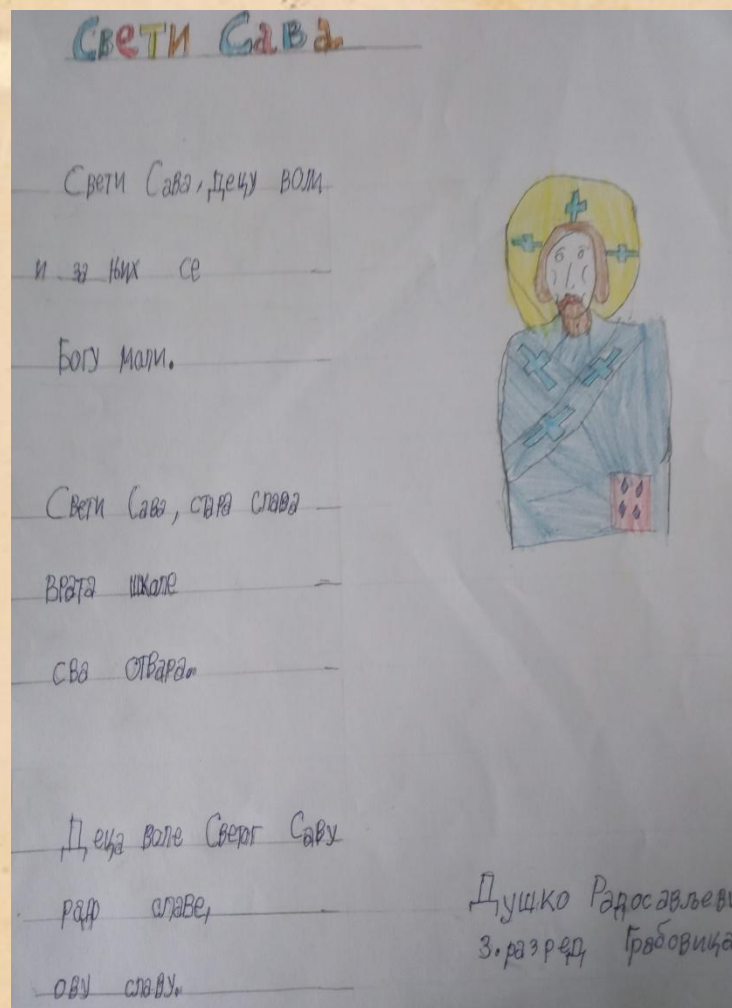
Свети Сава, младић и старац

Ишао Свети Сава са ђаком и сретну једног врло лијепог момка. "Помоз Бог, оче!" – "Бог ти помогао, момче!" Кад прође момак рече Свети Сава: "Бог му брже душу примио!" Идући даље сретну једног дједа. "Помоз Бог, дједе!" – "Бог ти помогао, духовниче!" Кад прођоше мимо дједа рећи ће Свети Сава: "Да Бог да овај дјед живио још двадесет година!" Томе се ђак чудио, па ће запитати Светог Саву: "Што ти рече ономе момку, да му Бог душу брже прими, а ономе дједу да још живи двадесет година?" На то ће му Свети Сава: "Богме, онај момак није ништа грешан, а онај дјед има доста гријеха, па би се могао опростити."

Легенде одабрали Елена и Андрија Радосављевић, 5. разред

Виктор Милосављевић, 1. разред

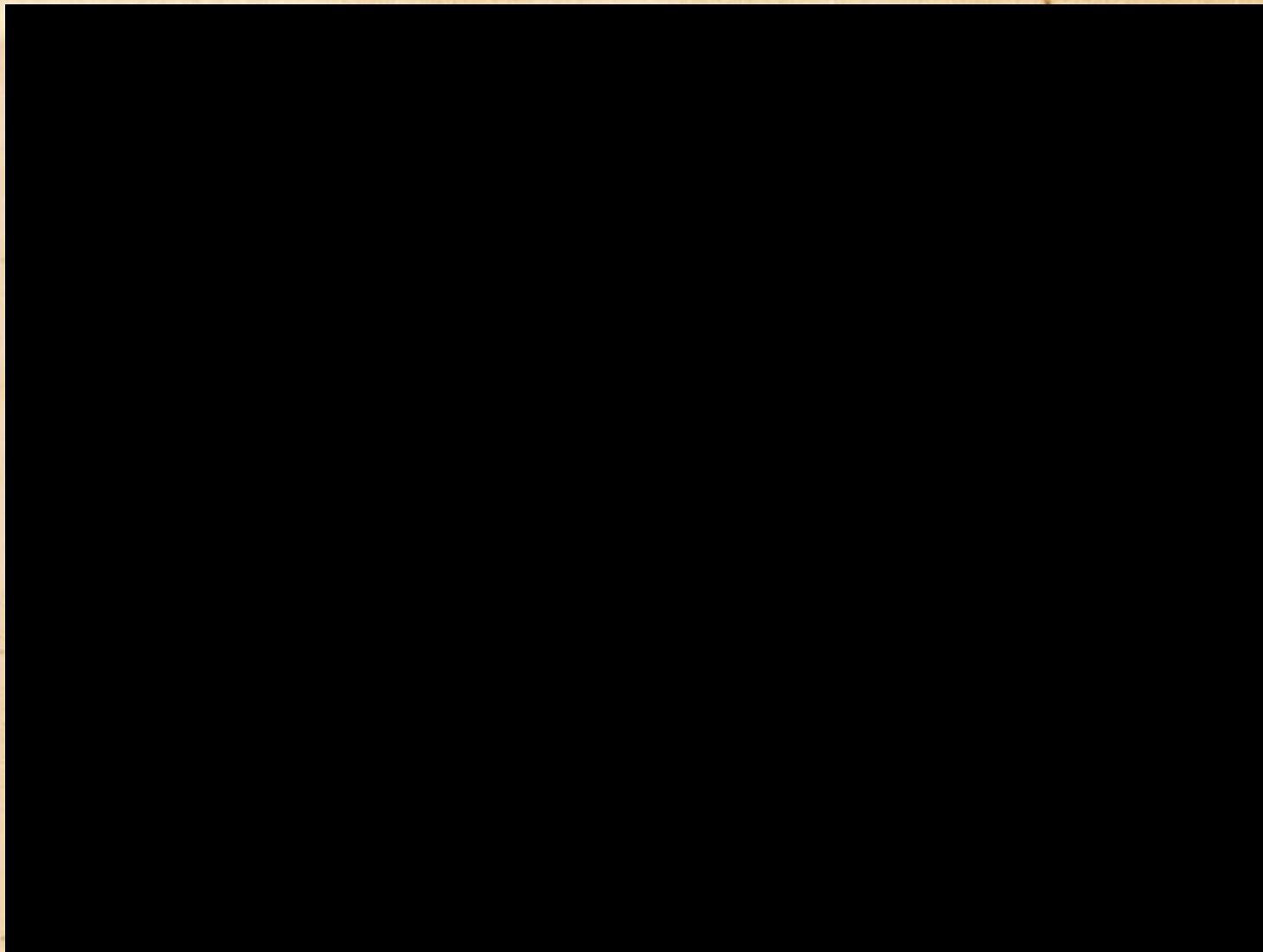

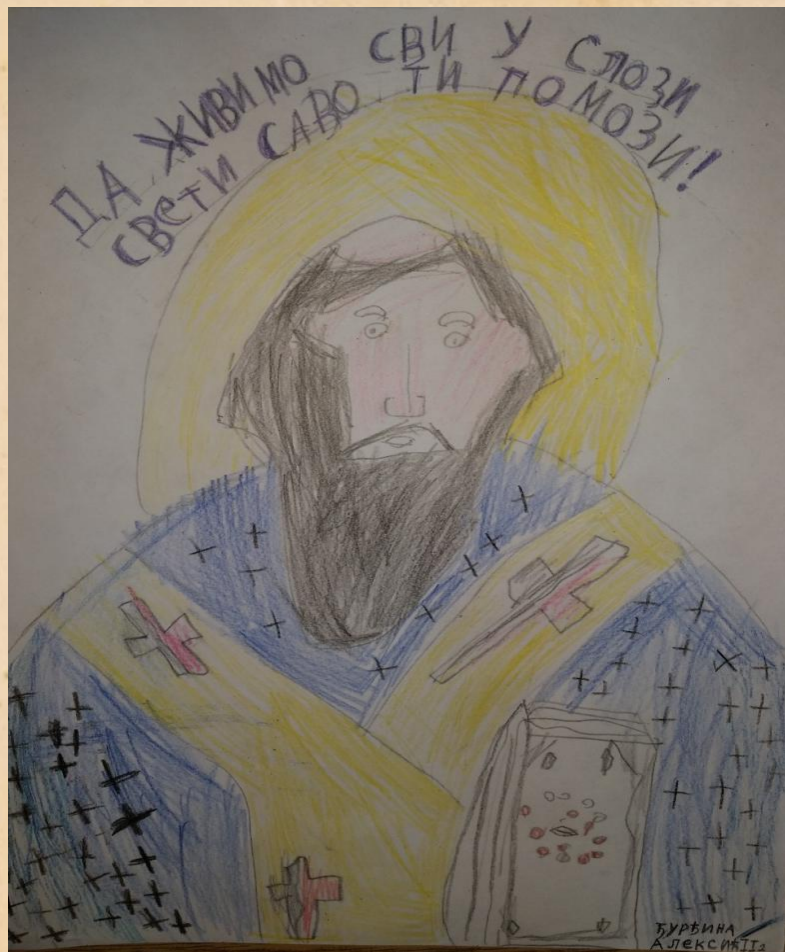
Душко Радосављевић 3. разред

Новак Николић 4. разред

Теа Никодијевић, 3. разред

Ђурђина Алексић, 2. разред

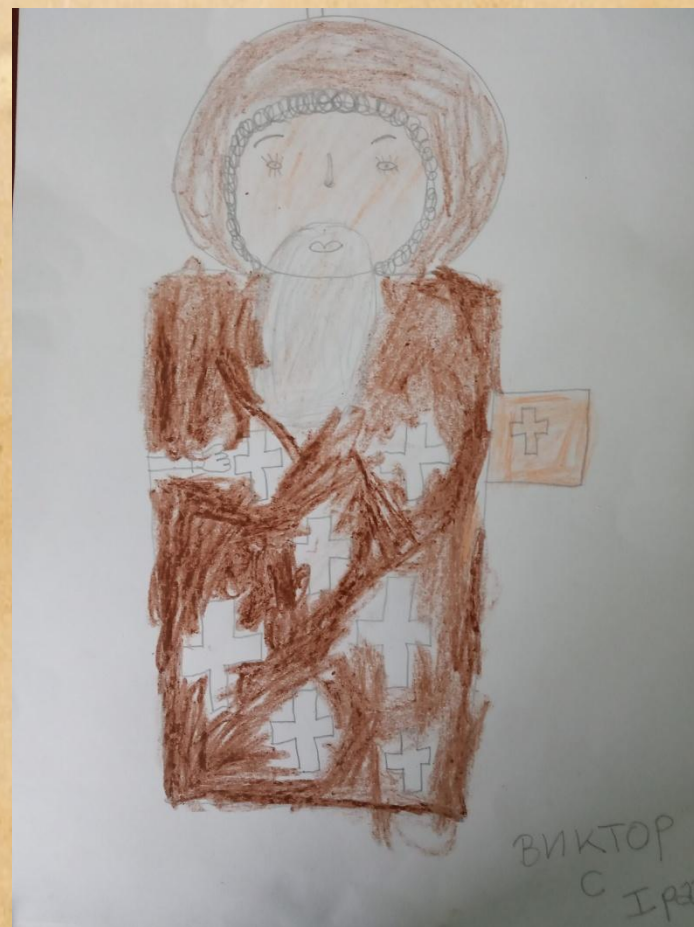
Мартин Стојановић, 3. разред

Свети Сава

У светлости јануара
Свети Сава се јавља.
Ускоро ће школска слава.

Свети Сава је учио људе да се
моле
зато славимо славе многе.

Ђурђина Васић, 4. разред

Виктор С, 1. разред

СВЕТИ САВА

Василије Илич

Ко здарѣ тако позна у дубини ноћног мира
На капији затвореној светогорског манастира?
„Вѣ је прошло тавно вече, и нема се пенок хвата,
Седи оци, казњери, отвор'те ми тешка врата.
Светлости ми даша хоће, а одмора слабе ноге,
Клонзла је моје тело, а чорнесу ноге моје—
Ал' је крепка воља моја, што ме ноћас вата води,
Да посвети живој роду, отаџбини и слободи.
Презрео сам царске дворе, царску круну и порфир,
И сад сво светлост тражим у скромном манастиру,
Отвор'те ми, чисти оци, манастирска тешка врата,
И примите царског сина ко најмлађег свог брата...
Зашкрипаше тешка врата, а над њим сав прна
Ис крешћем разви крило и склони се у ноћ црну,

А на прагу хрѣм светог, где се Боже име слави,

Са бжиком унаљном, настојник се отаџбини.

Он зуми на горе диже, изнад главе своје свје,

И угледа, чиди се, безазлено босо дете.

Вискому блудо чело, помраче густе власи.

Али чело узвишено божаством, мудрот краси.

Зрлу га старца узе, пољуби му чело блудо.

А кроз сузе прошапуга: „Прими ме то, чило чело“

Зенепа, Рамиз и Хаџилъ Селими

Свети Сава

Свака дечја мала глава
зна која је школска слава-
Свети Сава, син краљевске крви,
велики учитељ, просветитељ први.

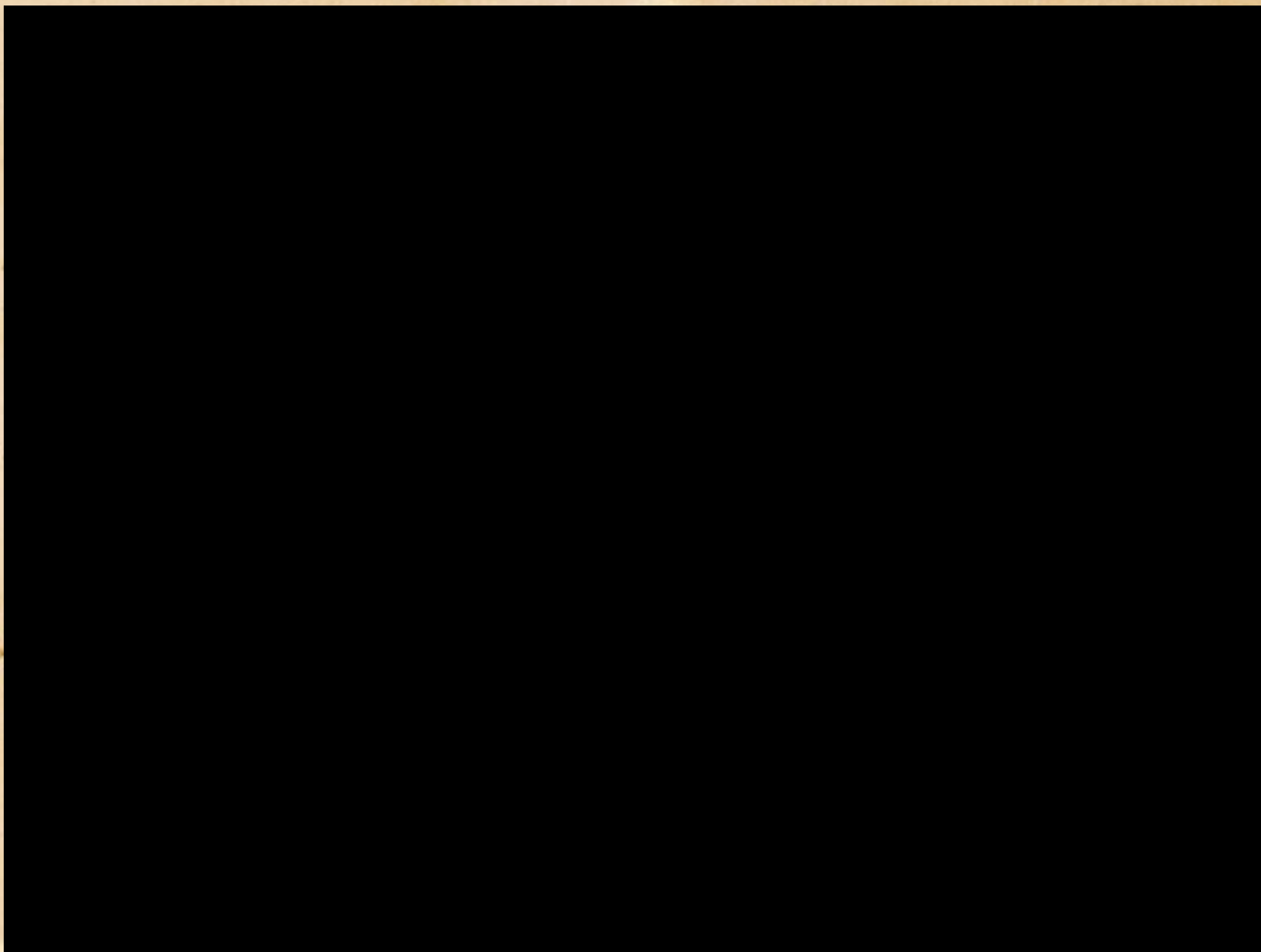
На Светој Гори се замонашио
и велики свештеник постао.
Отворио је многе школе
зато га многа деца воле.

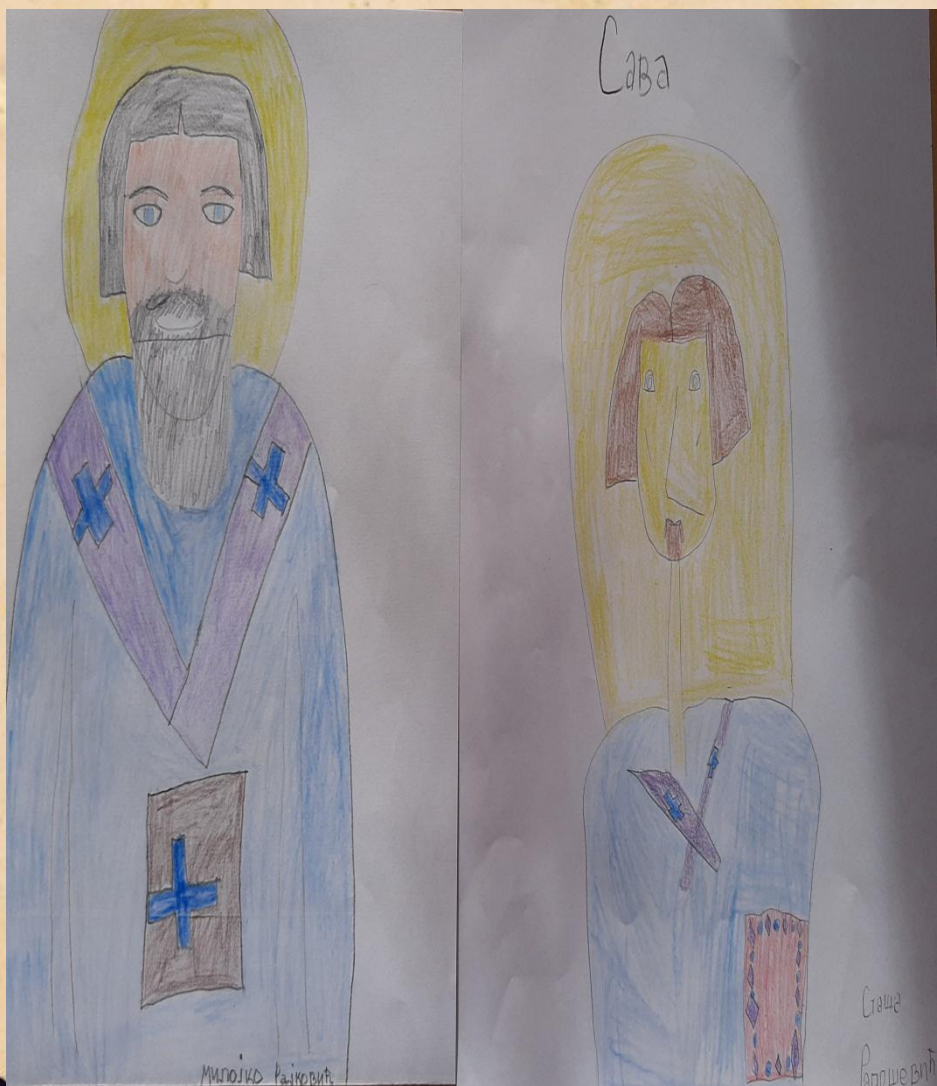
Растко Немањић или Свети Сава
то је српска велика глава.
Помогао је људима по целом свету
и својим чудима обишао планету.

Српском народу оставио је дар,
са оцем својим основао је манастир Хиландар.
Његово име познато је свуда
и због њега људи верују у чуда.
Зато свечаности сваке зиме спремамо у Савино име!

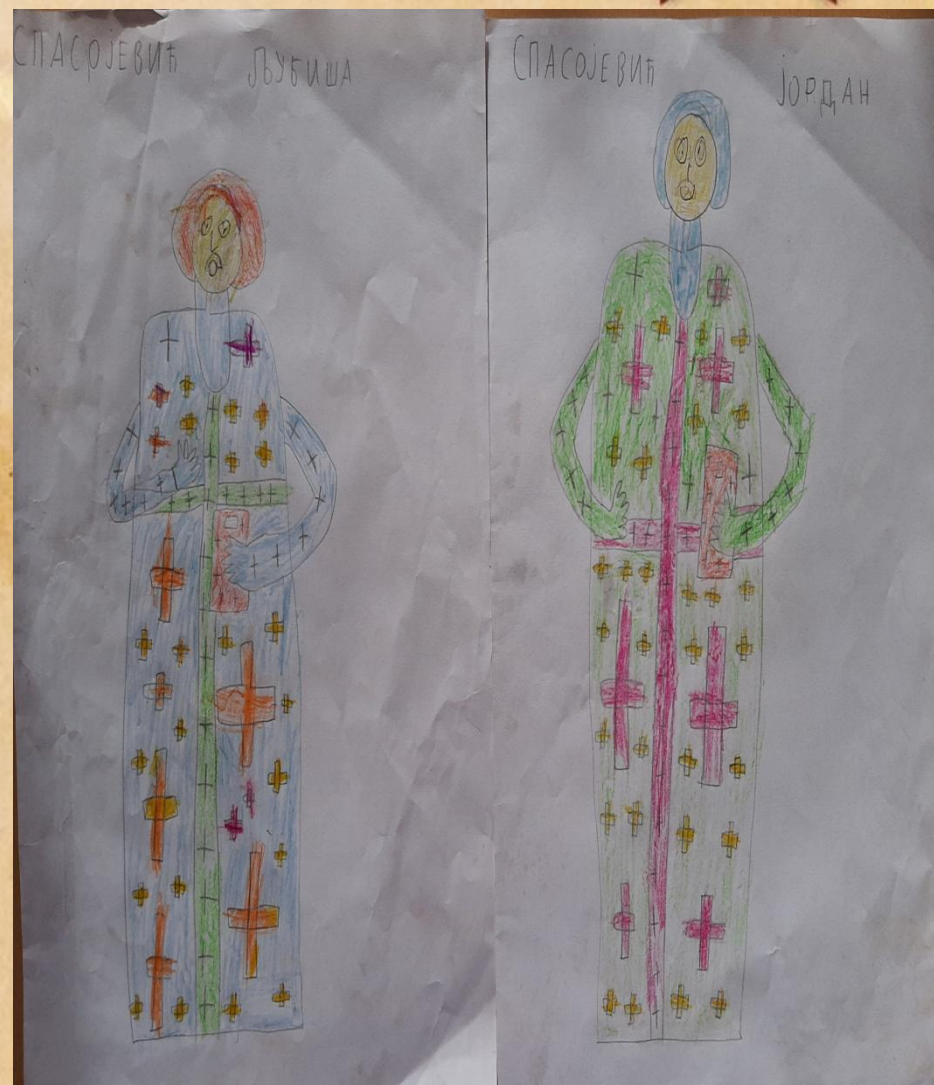
Никола Радошевић, 7/А

Сташа Радосевић, 2. разред

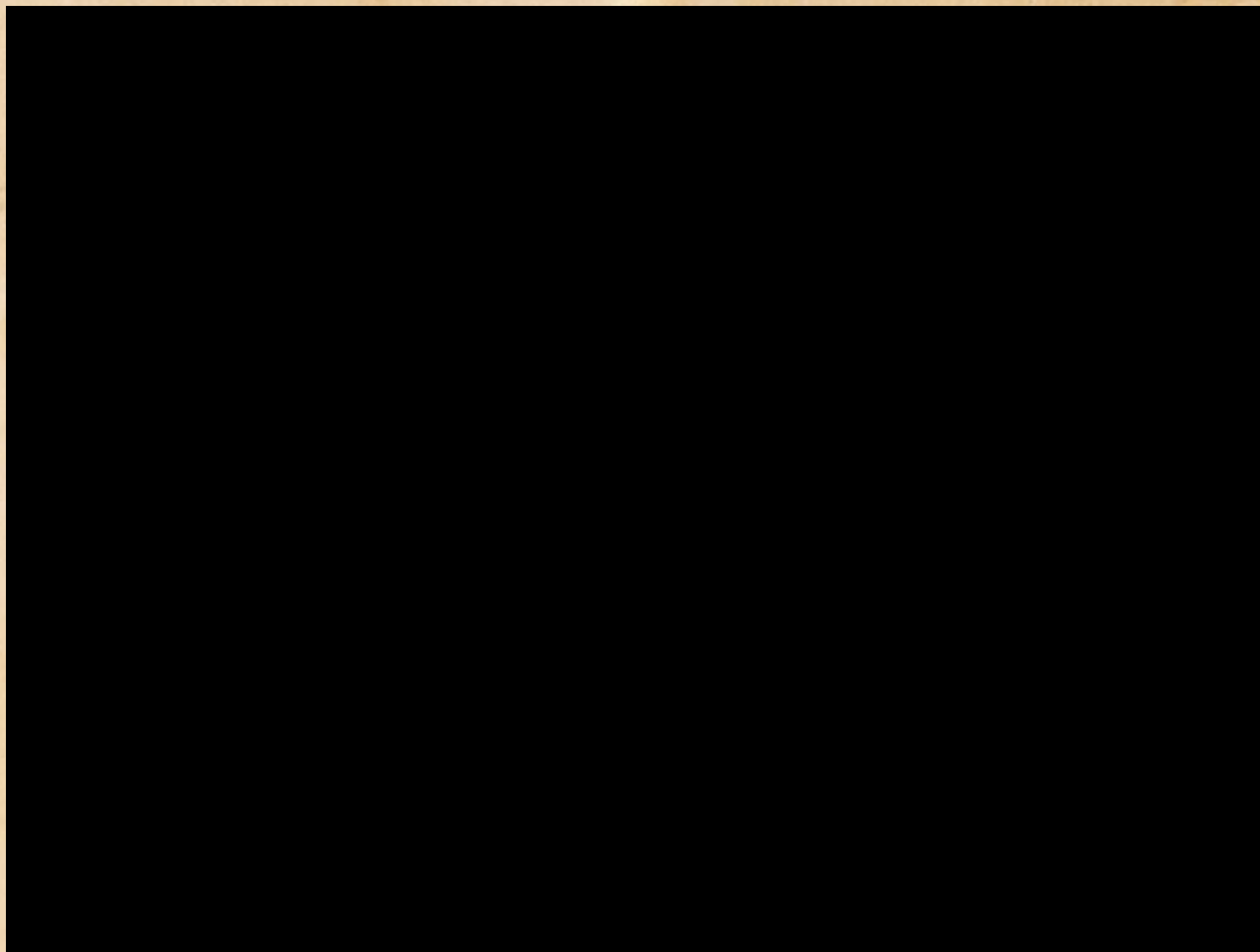

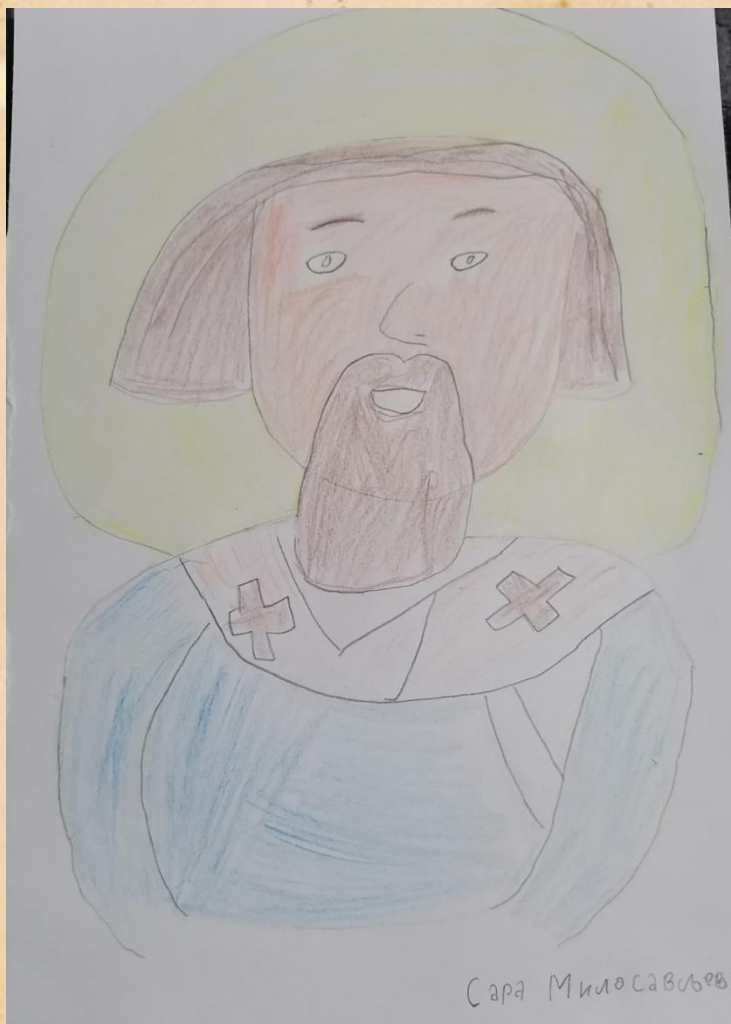
Милојко Рајковић, 2. раз.
 Сташа Радошевић, 2. раз.

Спасојевић Љубиша, 2. раз.
 Спасојевић Јордан, 4. раз.

Љиљана Јовановић, 3. разред

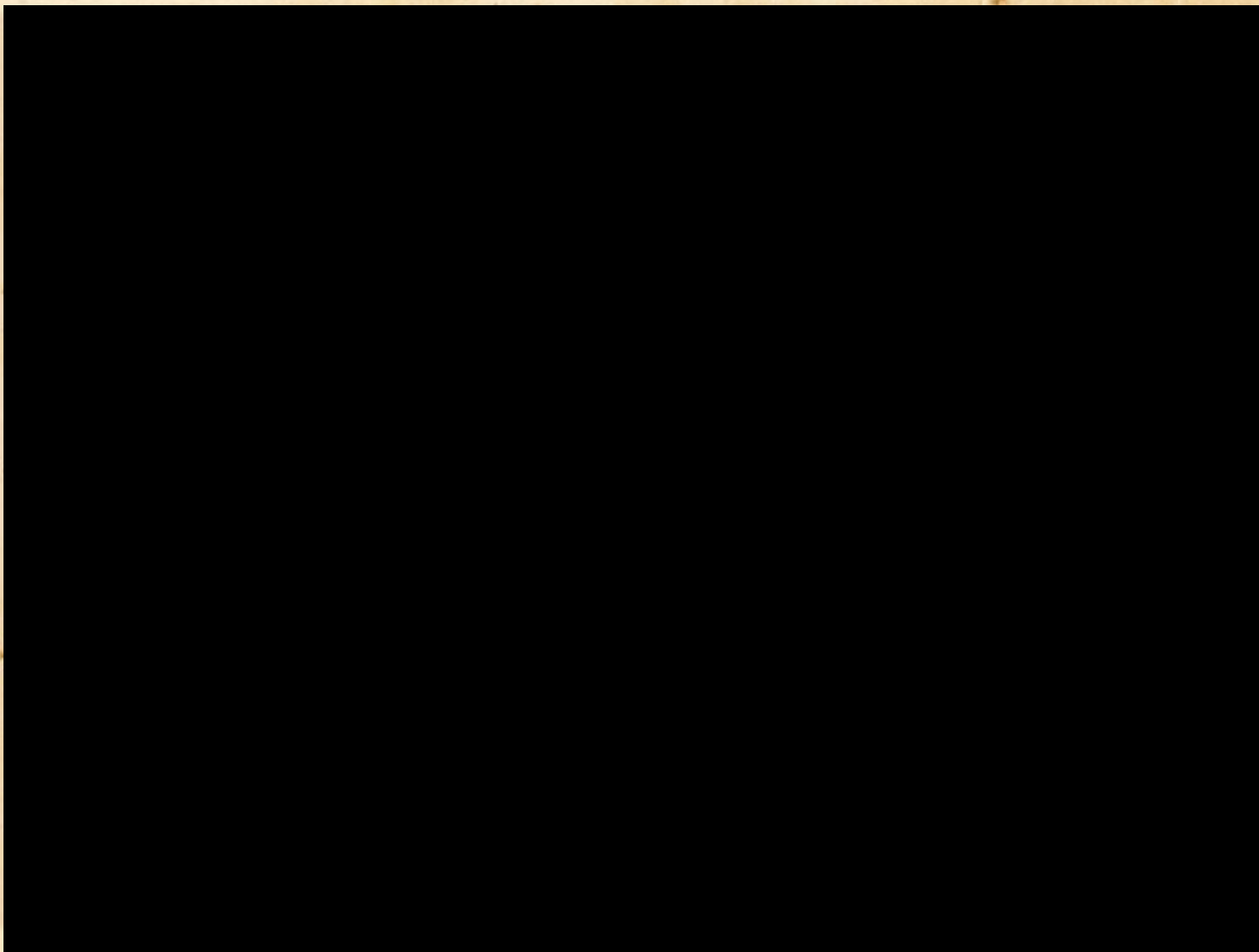

Сара Милосављевић , 2. разред

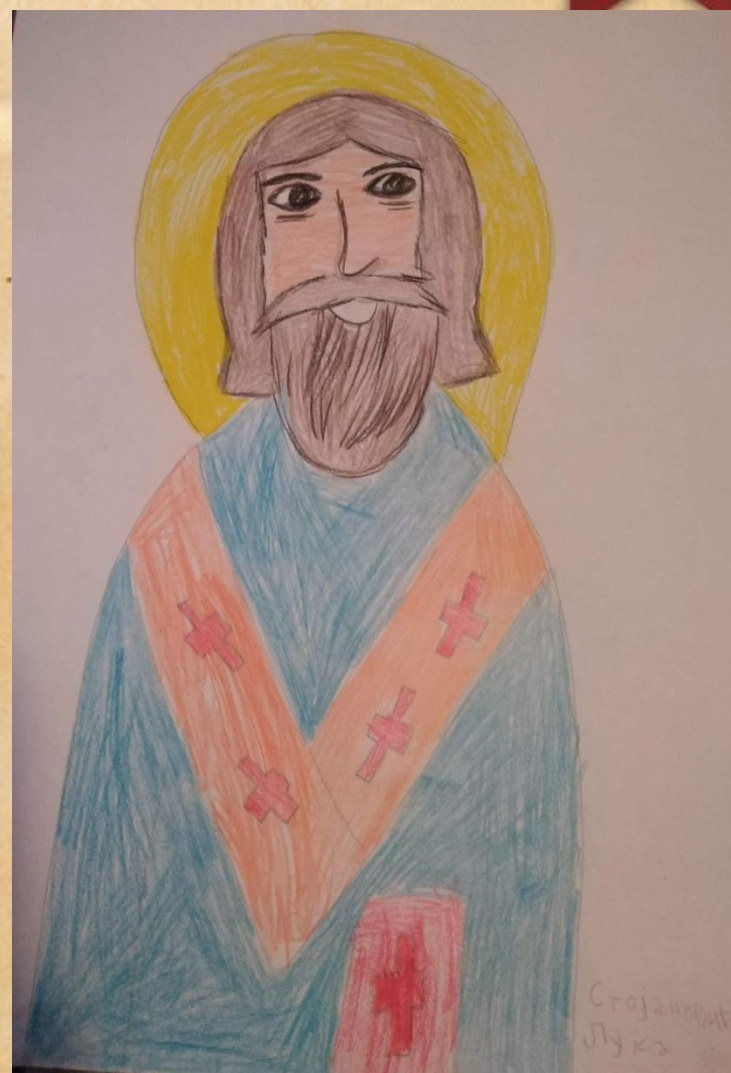
Софија Живковић, 4. разред

Милојко Рајковић, 2. разред

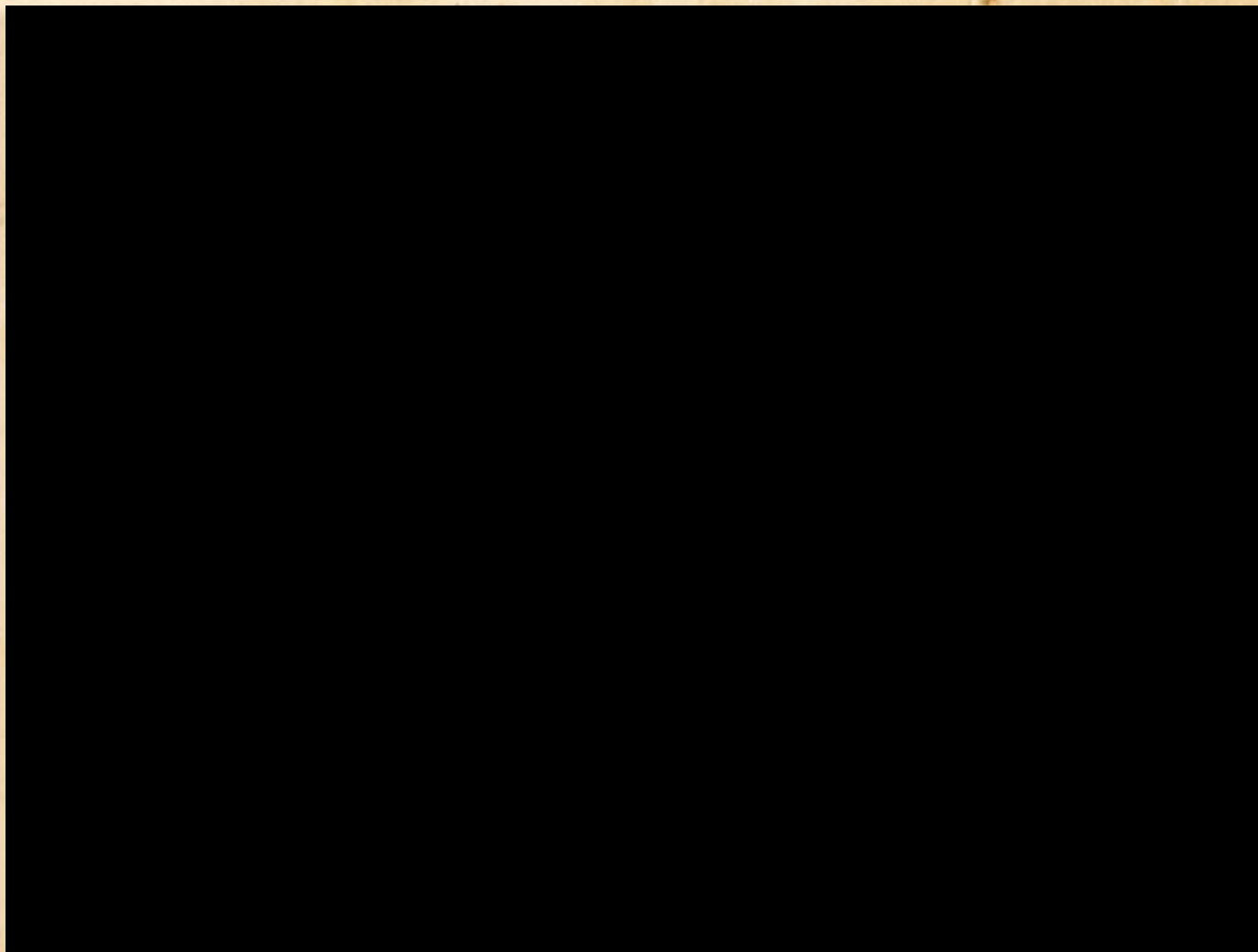

Илија Стојановић, 2. разред

Лука Стојановић, 2. разред

Лазар Глишић, 4. разред

Колико знамо о Светом Сави?

1. У ком веку је рођен Свети Сава?

2. Како се назива област којом је владао Савин отац?

3. Свети Сава је на рођењу добио име

4. Савин отац звао се

5. Савина мајка звала се

6. Колико брата је имао Свети Сава?

7. Како су се они звали?

8. Како се назива манастир на Светој Гори који су обновили Сава и његов отац?

9. По ком светитељу је овај наш просветитељ добио име?

10. Шта значи реч АУТОКЕФАЛНОСТ?

11. Где се налази велики храм/црква који носи Савино име?

12. Који свештенички чин је имао Свети Сава?

13. Како се назива светли круг који се осликава око главе светитеља?

14. У којој држави се упокојио Свети Сава?

15. У ком веку се упокојио Свети Сава?

-
16. Како се назива брдо у Београду на коме су 1594. спаљене Савине мошти?
 17. У ком манастиру се налази позната фреска са ликом Светог Саве? (Манастир је задужбина Савиног братанца, краља Владислава.)
 18. Шта је ТОНЗУРА и шта симболизује?
 19. Шта је ИКОНА?
 20. Шта је ФРЕСКА?
-

**Хвала вам на пажњи и
срећна вам слава!**

